

16 נובמבר 2022

כ"ב חשון תשפ"ג

החלטה בערעורו של [] – ת.ז. []

1. בתאריך 08.05.2022 התכנס בית הדין לערעורי משמעת של הטכניון בנוכחות הצדדים, ודן בערעורו של הסטודנט [], ת.ז. [] (להלן: "הסטודנט" או "המערער") על החלטת בית הדין המשמעתית בעניינו – הכרעת דין מיום 15.11.2021 וגזר דין מיום 27.1.2022.

רקע:

2. הסטודנט החל ללמוד בטכניון בשנה"ל תש"ע, בפקולטה להנדסה אזרחית וסביבתית, מסלול תחבורה.

הליכים קודמים:

3. 26.6.2011 – הסטודנט קיבל מכתב התראה בגין ניסיון לרמות בבחינת הסיווג במכניקה ("אני לא מגיש נגדך תלונה כעת, אך אם אתקל עוד פעם אחת בניסיון שלך לרמות אותנו, אגיש תלונה ואדרוש את סילוקך מהטכניון" - נספח 16.1 לטיעוני התביעה לעונש).

4. 31.1.2012 – הסטודנט הורשע במסגרת הסדר טיעון בעשיית מעשה על מנת לשפר ציון, ומעשה שיש בו משום הונאה, מרמה, זיוף או מסירת מידע כוזב. בין העונשים הרחקה על תנאי לסמסטר.

5. 14.6.2012 – הסטודנט הורשע במסגרת הסדר טיעון בגין החזקת חומר עזר אסור במהלך בחינה. בין העונשים הרחקה בפועל לסמסטר אביב תשע"ב.

6. 27.3.2014 – הסטודנט הורשע, על בסיס הודאתו, במעשה הונאה וקשירת קשר לביצוע ההונאה, בבחינה בקורס מבני בטון 1, סמסטר אביב תשע"ג. הסטודנט הודה כי במהלך הבחינה צילם את שאלון הבחינה ושלח אותו לאדם אחר. אדם אחר פתר עבורו את המבחן והשאיר את הפתרון בחדר השירותים. הסטודנט אסף את הפתרון מהשירותים, צירף אותו למחברת הבחינה שלו עליה רשם טיוטה, והגיש את הפתרון כאילו נכתב על ידו.

7. 8.4.2014 – גזירת עונשו של הסטודנט: הרחקה לצמיתות מלימודים בטכניון, וביטול כל לימודיו החל מהסמסטר בו בוצעה ההונאה. קרי, ביטול סמסטר אביב תשע"ג, סמסטר חורף תשע"ד וסמסטר אביב תשע"ד (להלן: "גזר הדין משנת 2014" ו- "הסמסטרים שבוטלו").

8. 8.6.2014 – בית הדין לערעורים דחה את ערעורו של הסטודנט והותיר על כנה את החלטת בית הדין המשמעתית.

9. 22.6.2014 – הסטודנט הגיש בקשת חנינה (1) והיא נדחתה. יוער, כי הבקשה הוגשה עפ"י התקנון המשמעתית הקודם.

10. 28.6.2017 – הסטודנט הגיש בקשת חנינה (2) והיא נדחתה.

11. 24.7.2019 – הסטודנט הגיש בקשת חנינה (3), והיא התקבלה בתאריך 29.8.2019.

בקשת החנינה משנת 2019

12. הסטודנט כתב (עמ' 2 לבקשה, סיפא, ההדגשה במקור):

"כל מה שנשאר לי על מנת להשלים את התואר 24 נקודות בסך הכל. בארבע שנים שלמדתי השלמתי 123.5 נקודות כולל מכינה בסיווג פיסיקה ואנגלית. בסמסטר האחרון שהיה לי גם סיימתי את הפרויקט הסופי בתחום התחבורה- תכן דרכים וקיבלתי ציון גבוה. אודה לך על בדיקת חנינה, או לחלופין המרה של ההרחקה לצמיתות להרחקה על תנאי במקרה של הישנות עבירת משמעת. אבקש מכבוד הנשיא וכולי תקווה לתת לי הזדמנות אחרונה, ולאפשר לי לסיים את לימודי בטכניון בדרך היושר".

13. הסטודנט צירף לבקשה אישור סטודנט מתאריך 2.6.2014 (טרם מתן גזר הדין של בית הדין לערעורים מתאריך 8.6.2014), בו נכתב כי "הוא סטודנט מן המניין לתואר מוסמך למדעים בהנדסה אזרחית- הנדסת תחבורה, בסמסטר אביב 2013/14 (תשע"ד). הסטודנט צבר 123.5 נקודות מתוך 157.0 הנקודות הדרושות לתואר".

14. בתאריך 29.8.2019 נענה הנשיא לבקשת החנינה וכתב כדלקמן:

"מר [] הורחק לצמיתות מהטכניון ע"פ החלטת בית הדין המשמעתי לסטודנטים שניתנה ביום 8.4.2014, בגין עבירות אקדמיות חמורות. הוא פנה אלי בבקשה לחנינה ופירט במכתבו את השינויים אשר חלו בחייו מאז הרחקתו, ולאחר שעיינתי במכתבו ובמכתבי ההמלצה מגורמים שונים אשר פנו בעניינו, החלטתי לחון אותו ולתת לו הזדמנות לסיים את לימודיו בטכניון".

15. הסטודנט חזר ללימודים בסמסטר חורף תש"ף.

ההליך הנוכחי:

16. בתאריך 11.7.2021 הוגשה נגד המערער קובלנה. התביעה האשימה אותו בכך שבתקופה שבין ספטמבר 2019 לאפריל 2021, ערך פניות לגורמים שונים בטכניון (מורי המקצועות, מזכירות המסלול, ראש המסלול, סגן דיקן הוראה בפקולטה, מזכירות ביה"ס להסמכה ודיקן לימודי הסמכה), על מנת לקבל את ציוני הקורסים שנכללו בסמסטרים שבוטלו, מבלי ללמוד אותם בפועל, והכל במרמה, תוך הסתרת החלטת בית הדין משנת 2014 והצגת מצגי שווא סותרים.

אי לכך המערער הואשם בעבירות משמעת לפי הסעיפים שלהלן לתקנון המשמעת: **4.1.1** (הפר חובה לימודית המוטל עליו בטכניון, ובכלל זה: עשה בהונאה או בדרך בלתי כשרה אחרת מעשה על מנת לשפר ציון, או על מנת להשיג יתרון אקדמי), **4.11** (עשה מעשה שיש בו מרמה, הונאה, זיוף או מסירת מידע כוזב בכל הנוגע לחובותיו או זכויותיו כסטודנט) ו-**4.12** (שיבש במעשה או במחדל הליך משמעתי, או עשה דבר או נמנע מלעשות דבר מתוך כוונה לשבש את ההליך המשמעתי או להביא לידי עיוות דין). יוער, כי בכתב הקובלנה נכתב בשגגה גם סעיף 4.1.5 לתקנון, אך בראשית הדיון המשמעתי התובעת ציינה כי מדובר בטעות סופר.

17. בתאריך 19.8.2021 התקיים דיון הוכחות בבית הדין המשמעתי בפני הרכב תלתא. הכרעת הדין ניתנה כאמור בתאריך 15.11.2021, וגזר הדין ניתן בתאריך 27.1.2022.

18. בית הדין קמא הרשיע את המערער פה אחד בעבירת משמעת לפי סעיף 4.1.1 לתקנון, וזיכה אותו מחמת הספק מעבירות לפי סעיפים 4.11 ו-4.12.
19. בתאריך 21.2.2022 (לאחר ארכה) הגיש המערער, באמצעות בא כוחו, עו"ד דן נתיב, ערעור הן על ההרשעה והן על חומרת העונש, וטען לחפותו. התביעה, שיוצגה ע"י עו"ד שחר הופמן, הגישה תגובה לערעור (16.3.2022), והמערער הגיש תשובה (24.03.2022) (להלן בהתאמה: "הערעור", "התגובה", "התשובה").
20. בתאריך 8.5.2022 התקיים דיון בפני בית הדין המשמעותי לערעורים בנוכחות הצדדים. לאחר מכן הגישו הצדדים סיכומים קצרים.

דין

סמכות החנינה:

21. המערער טען כי הנשיא חנן אותו חנינה גורפת ומנומקת. הוא מבקש להקביל את סמכות נשיא הטכניון לסמכות נשיא המדינה.
22. שיקול דעתו של נשיא הטכניון במתן חנינות הוא אכן שיקול דעת רחב, אך סמכותו אינה בלתי מוגבלת. יש לו את הסמכות שהוענקה לו על פי התקנון.
23. המערער מבקש לקרוא לתוך המילים שנכתבו במכתב החנינה – "החלטתי לחון אותו ולתת לו הזדמנות לסיים את לימודיו בטכניון" – גם את המילים 'ולהכיר בקורסים שנלמדו בסמסטרים שבוטלו' או 'ללא צורך לחזור על הקורסים שבוטלו' או 'ולהחיות את הציונים שבוטלו'. אלא שמילים אלה לא נכתבו בהחלטת הנשיא.
24. המערער מבקש מבית הדין לנקוט בגישה פרשנית רחבה (לשון ממעיטה ומקלה), ולקרוא לתוך התקנון סמכויות נרחבות שלא נכתבו בו. למשל, המערער טען כי חנינת הנשיא כוללת גם את ביטול הרישום בגינה (סעיף 17 לערעור). הוא מצטט פס"ד המתייחס לחנינה מלאה שבעקבותיה ניתן למחוק רישום פלילי. בסעיפים 26-27 לערעור כתב המערער: "כידוע, חנינה מלאה, ... מבטל כל הליך משפטי רלוונטי, ריצוי עונש או מאסר וכן מבטל את הרישום הפלילי בגין העבירה בה הורשע. הכרעת הדין... מבוססת על פרשנות לא ראויה של החלטת כב' הנשיא... העמדת המערער לדין על חזרתו ללימודים... סותרות את החלטת נשיא הטכניון והחנינה... אינם עומדים בקנה אחד עם המשפט והדין ואף מנוגדים לו, חוקית ומוסרית".
- מדובר בטענות משוללות יסוד משפטי. המערער החליט, ללא כל תימוכין משפטי, ואף ללא כל תימוכין בטקסט, כי סמכות החנינה של נשיא הטכניון היא סמכות לחנינה מלאה ובלתי מוגבלת, והוא משווה אותה לסמכות החנינה בדין הפלילי. אלא שמדובר בהשוואה שגויה, שכאמור אין לה תימוכין משפטי.
25. בתי המשפט הכירו בסמכותם של מוסדות להשכלה גבוהה לקבוע את הדין המשמעותי החל על תלמידיהם ואת הפרוצדורה שלו. למשל, בתי הדין המשמעותיים במוסדות להשכלה גבוהה מחויבים לכללי הצדק הטבעי ולהליך הוגן, אך אינם כפופים לדיני הראיות ולסדרי הדין בבתי המשפט. כל מוסד להשכלה גבוהה מסדיר את תקנון המשמעת שלו, ותקנוני המשמעת בין המוסדות אינם זהים. למוסד

יש חופש מסוים לקבוע את הפרוצדורה הראויה בעיניו. לדוגמא, בעניין סמכות החנינה, ניתן לראות כי היא שונה בין מוסד למוסד: למשל, בתקנון משמעת סטודנטים של אוניברסיטת בר אילן (מיום 5.5.2020) אין סמכות חנינה כלל. ועדת ערעורים היא הערכאה הסופית. על פי סעיף 20.16 לתקנון משמעת סטודנטים של אוניברסיטת חיפה (מעודכן ליום 1.1.2020) נאשם שקיבל עונש הרחקה העולה על תקופה של חמש שנים, רשאי לפנות אל הרקטור, לא לפני תום 3 שנים מיום הרחקתו בפועל מהאוניברסיטה, בבקשה "לחון אותו ולאפשר לו לחדש את לימודיו באוניברסיטה". במידה והרקטור החליט להיעתר לבקשה, היחידה האקדמית הנוגעת בדבר תקבע את תנאי חידוש הלימודים. באוניברסיטת ת"א תלמיד שהורשע בעבירת משמעת ופסק דינו סופי, ראשי לפנות אל הרקטור בבקשת חנינה. הרקטור רשאי לחון תלמיד, להמתיק את עונשו או להמיר את העונש בעונש אחר (סעיף 80 לתקנון משמעת סטודנטים של אוניברסיטת ת"א, מיום 1.1.2008). באוניברסיטה העברית, הרקטור רשאי לבטל את העונש, להפחיתו, להמירו בעונש אחר "וכן להורות על מחיקת רישום ההרשעה" (סעיף 49 ג' לתקנון משמעת סטודנטים של האוניברסיטה העברית, יולי 2020).

הנה כי כן, בכל מוסד התקנון שונה והסמכויות שונות, ולא ניתן לקרוא לתקנון סמכויות שלא ניתנו בו מפורשות. מחיקת רישום הרשעה, למשל, היא עניין ספציפי ולא כל מוסד בחר לאפשר אותה. מדובר בסמכות בעל השלכות מרחיקות לכת, למשל בעניינים של סטודנטים למשפטים או לראיית חשבון. אי מחיקת ההרשעה מטילה עליהם חובת דיווח ללשכה הרלוונטית על עברם המשמעת. לא ניתן לקרוא את הסמכות הזו, על דרך של פרשנות רחבה, לתוך תקנון שבחר שלא להעניק אותה. 26. גם סמכותו של נשיא המדינה לחנון, היא סמכות משתנה ואינה אחידה: למשל, בניגוד למישור הפלילי בו הוסמך נשיא המדינה למחוק רישום פלילי, במישור המשמעת נשיא המדינה אין סמכות להעניק חנינה מלאה ביחס לאמצעי משמעת שהוטלו, וגם לא למחוק את תוצאות עבירת המשמעת (ראו: חוק הקלה באמצעי משמעת המוטלים על בעלי מקצועות מוסדרים, התשע"ז – 2017).

27. בשנת 2014, עת המערער הגיש את בקשת החנינה הראשונה, תקנון משמעת סטודנטים של הטכניון קבע כדלקמן:

13.1 "במקרה של הרחקה לצמיתות או איסור כניסה לצמיתות יושהה ביצוע גזר הדין לתקופה של 14 יום לאחר הודעת גזר הדין לנאשם, שיהיה רשאי תוך אותה תקופה להגיש בקשת חנינה לנשיא הטכניון. הוגשה בקשה כנ"ל, יכנס גזר הדין לתוקף עם קבלת תשובת הנשיא ובהתאם לתשובה. לא הוגשה בקשת חנינה במועד האמור יהפך גזר הדין לסופי בתום התקופה של 14 יום מיום הכרזתו כנ"ל.

13.2 הורחק הנאשם מהטכניון לצמיתות, יהיה רשאי לפנות לנשיא הטכניון לאחר שלוש שנים מיום שהורחק, בבקשה לאפשר לו חידוש לימודיו בטכניון. הנשיא, לאחר התייעצות עם דיקן לימודי הסמכה, יהיה רשאי להתיר לנאשם את חידוש לימודיו. התנאים לחידוש הלימודים ייקבעו ע"י דיקן לימודי הסמכה".

בשנת 2016 שונה התקנון, והסעיף החדש קובע כדלקמן:

15.1 "בקשה לחנינה תוגש לנשיא. הגשת בקשה לחנינה אפשרית רק כשהעונש הוא אחד מאלה: ביטול אישור סיום לימודים או תעודת גמר או תואר; הרחקה לצמיתות או לתקופה משמעותית, בד"כ שנתיים ומעלה; הגבלת כניסה לצמיתות או לתקופה משמעותית, בד"כ שנתיים ומעלה - או כאשר קבע זאת בית הדין במסגרת גזר דינו.

15.2 בקשה לחנינה יכולה להיות מוגשת רק לאחר שחלפה לפחות שנה מיום כניסת גזר הדין לתוקף, אלא אם התיר בית הדין (או בית הדין לערעורים), מטעמים מיוחדים שיירשמו, להגישה מיד אחרי מתן גזר הדין. במקרה זה יושהה ביצוע גזר הדין ל-14 יום לצורך הגשת הבקשה. משהוגשה הבקשה יכנס גזר הדין לתוקף עם קבלת החלטת הנשיא ובהתאם לתשובה.

15.3 החנינה יכולה לכלול ביטול או הקלה בעונש, עם או בלי תנאים. החלטת הנשיא תתקבל לאחר התייעצות עם דיקן לימודי הסמכה או דיקן ביה"ס ללימודים מתקדמים עפ"י העניין".

לעמדתנו, הפרשנות הסבירה היא שהתקנון החדש הרחיב את האפשרות להגשת חנינה למקרים נוספים מלבד הרחקה לצמיתות ואיסור כניסה לצמיתות, כך שהיא כוללת גם מקרים של הרחקה לתקופה משמעותית, ביטול אישור סיום לימודים וכן הלאה המקרים המפורטים בסעיף 15.1; וכן הרחיב את סמכויות הנשיא, כך שבנוסף לסמכות להתיר לנאשם את חידוש לימודיו, הן כוללות גם ביטול או הקלה בעונש, עם או בלי תנאים. למשל, במקרה של הרחקה לצמיתות הנשיא יכול לבטל את ההרחקה, או להקל ולקבוע שהיא תהיה רק לשנה.

28. לעמדתנו, לא סביר לקרוא לתוך הסעיף שלנשיא הוענקה סמכות בלתי מוגבלת להתערב בכל עונש שקבעה הערכאה השיפוטית הרלוונטית. אילו מתקין התקנון היה רוצה להעניק לנשיא סמכות בלתי מוגבלת היה עליו לכתוב זאת בצורה מפורשת, לרבות בנוגע למחיקת רישום ההרשעה. לא מדובר בלאקונה, אלא בהסדר שלילי: הענקת סמכות מוגבלת, בדיוק כפי שהיא קבועה בתקנון. להבדיל, כאמור, למשל מאוניברסיטת ת"א שהעניקה לרקטור סמכות לחנון כל עונש, או האוניברסיטה העברית שהעניקה לרקטור סמכות למחוק את רישום ההרשעה, או אוניברסיטת חיפה שבחרה להעניק סמכות חנינה רק במקרים של הרחקה מעל חמש שנים.

29. כך או כך, בענייננו כלל לא נדרשת הכרעה פרשנית לגבי סמכותו של הנשיא על פי סעיף 15 לתקנון. די לקרוא את שלושת מכתבי החנינה שהגיש הסטודנט לנשיא, כדי לראות שבאף אחד מהם הוא לא ביקש מהנשיא לבטל את העונש של ביטול הסמסטרים! המערער מבקש בדיעבד מבית הדין, לקרוא לתוך מכתב החנינה של הנשיא, ביטול של עונש שכלל לא ביקש במכתב החנינה עצמו! גם המערער עצמו מודה שבבקשת החנינה שלו "לא הייתה שום התייחסות לעניין ביטול הקורסים" (מסמך מיום 10.9.2021 שכותרתו "פניה לבית הדין המשמעת", ומהותו התייחסות לסיכומי התובעת – להלן "סיכומי הסטודנט". שם, בעמ' 2 סיפא).

למעשה, הוא מבקש כעת, בדיעבד, לשכתב את בקשת החנינה שהגיש. כיצד הנשיא יכול היה לתת מענה על משהו שכלל לא נדרש אליו? המערער ביקש אך ורק לאפשר לו להמשיך ללמוד בטכניון, ואת זאת הנשיא התיר.

30. יתרה מכך, בבקשות החנינה מ-2017 ו-2019 הסטודנט כתב: "כל מה שנשאר לי על מנת להשלים את התואר 24 נקודות בסך הכל. בארבע שנים שלמדתי השלמתי 123.5 נקודות...". הסטודנט אינו נקי כפיים בהגשת הבקשה שכן מדובר בנקודות שנמחקו/ בוטלו לו, והוא לא טורח לציין זאת. נרחיב על כך מיד להלן.

31. למרות כל האמור לעיל, בית הדין קמא הניח לטובת הסטודנט שאכן סבר שחנינת הנשיא כללה גם את ביטול העונש של ביטול הסמסטרים, קרי החזרת הציונים שבוטלו, וגם אנו נניח זאת בשלב זה.

טענת הסטודנט כי לא ידע על רכיב העונש של ביטול הסמסטרים

32. הסטודנט טוען כי לא ידע על רכיב הענישה בגזר הדין מ-2014 בו נקבע כי מבוטלים כל לימודיו החל מהסמסטר בו בוצעה העבירה (אביב תשפ"ג). ראשית, טענה זו אינה סבירה. בסיכומי הסטודנט (עמ' 1) הוא כתב כי בהליך בשנת 2014 הוא היה מיוצג. הוא אף מציין שהוצעה לו עסקת טיעון "וסירבנו לה" [הוא ועורך דינו]. גם בערעור שהגיש בשנת 2014 הוא היה מיוצג ע"י אותו עו"ד. כלומר, מחד גיסא הסטודנט מודה שהיה מיוצג ומעורב בהליך, ומאידך גיסא הוא טוען כי לא ידע את גזר הדין במלואו. אין זה סביר שאדם מערער על גזר דינו לבית הדין לערעורים מבלי לדעת על מה הוא מערער. אין זה סביר שאדם מגיש שלוש בקשות חנינה מבלי לעיין בגזר דינו. אם לא ידע, הרי שהיה עליו לדעת.

33. שנית, המערער צירף לסיכומיו (נספח מס' 1) מכתב הרחקה לצמיתות מלימודים בטכניון, מתאריך 11.6.2014. המערער בחר להשמיט ולהתעלם מהעובדה כי קיבל מכתב נוסף, שבוע לאחר מכן, בתאריך 18.6.2014, חתום ע"י מזכירת לימודי הסמכה, בו נכתב כדלקמן: "עלי להודיעך כי עפ"י החלטת בית הדין המשמעתית בטכניון הנך מורחק לצמיתות מהלימודים בטכניון. הערה: ההרחקה מתום סמסטר חורף תשע"ג. בוטלו הסמסטרים: אביב תשע"ג, חורף תשע"ד ואביב תשע"ד – ללא החזר שכ"ל".

34. גב' עדנה אדלר, מזכירת לימודי הסמכה באותה עת, שעדותה נמצאה ע"י בית הדין קמא מהימנה, העידה בפני בית הדין קמא, כי לקראת שובו של המערער ללימודים היא נפגשה איתו, הקריאה לו את החלטות בית הדין והסבירה לו את משמעותן ואת משמעות החנינה: "נערכה עם הסטודנט שיחה, הוא בא אליי באופן אישי ואני הקראתי לו באופן אישי את כל החלטות ושוחחנו: האם ברור לך שאתה צריך לחזור על כל המקצועות שבוטלו? עוד מעט תראה שגיליון הציונים לא יראה את כל הנקודות כאילו אתה קרוב לגמר אלא פחות מזה. על הכל תצטרך לחזור".

35. הטענה שלא ידע על ביטול הסמסטרים אינה מתיישבת עם השכל הישר: אילו המערער חשב שהסמסטרים והקורסים לא בוטלו, אזי ברגע שחודשו לימודיו והוא קיבל גישה לגיליון הציונים המעודכן, היה מצופה שיקים קול זעקה רמה ויבקש את החזרת הקורסים, למצער במקצועות שעדיין נלמדים באותה מתכונת. בהקשר זה כתב המערער בעמ' 2 לסיכומיו (ההדגשות אינן במקור):

"לאחר מכן פניתי לגברת עדנה אדלר לצורך רישום הקורסים בהם ארצה ללמוד בסמסטר חורף 2019/20, וקיבלתי לראשונה מזה חמש שנים גישה למידע האישי שלי בטכניון, לרבות גישה לגיליון הציונים העדכני. מאחר שראיתי שישנם קורסים שהשלמתי בהצלחה רבה בקדנציה הראשונה אך אינם מופיעים בגיליון הציונים העדכני שלי, במיוחד אותם הקורסים שלמדתי במהלך ההליך

המשפטי של העבירה הקודמת שנמשך קרוב לשנה, פניתי לגברת עדנה אדלר לבירור הנושא וציננה במפורט שתכנית הלימודים העדכנית שונה מזו שלמדתי קודם לכן וייתכן שהסילבוסים של אותם קורסים השתנו ויהיה צורך בחזרה מלאה על אותם הקורסים. ולכן בכדי לפתור את הסוגיה הזו עליך קודם כל לתעד את תכנית הלימודים העדכנית שנקבעה עבורך מראש המסלול [בשלב זה מזכירת לימודי הסמכה אינה יודעת שהמערער שלח לראש המסלול גיליון ישן שהונפק לפני גזר הדין מ-2014] ולבדוק מול אותם מרצים של הקורסים שלא מופיעים בגיליון הציונים העדכני במידה ויחייבו אותך בחזרה מלאה על הקורס או השלמה כלשהי או מטלות ספציפיות...".

אלא, ששבע שורות לאחר מכן (בסיכומי הסטודנט, עמ' 2), המערער טוען טענה הפוכה: "...אף אחד לא דיבר איתי על עניין ביטול הקורסים ע"פ החלטת בית הדין ועל הצורך לחזור על אותם קורסים באופן מלא".

במסמך הטיעונים לעונש שהגיש לבית הדין קמא ביום 6.1.2022 (להלן: "טיעוני הסטודנט לעונש"), כתב בעמ' 2: "...לאחר שנרשמתי ללימודים וקיבלתי גישה למערכת הלימודים, ומצאתי כי גיליון הציונים שלי הינו מצומצם וחסרים בו כמה קורסים" (ההדגשה אינה במקור).

מהציטוטים לעיל ניתן לראות, כיצד גרסתו של המערער משתנה כל העת וסותרת את עצמה. פעם הוא אומר שהבחין שחסרים קורסים של שנה שלמה, השנה האחרונה ללימודיו, ופעם הוא אומר שחסרים כמה קורסים. בשורה אחת בסיכומיו הוא אומר שמזכירת לימודי הסמכה הסבירה לו שיצטרך לחזור על הקורסים באופן מלא, או למצער לבצע מטלות והשלמות, ובשורה לאחר מכן הוא טוען שאף אחד לא דיבר איתו על הצורך לחזור על הקורסים באופן מלא.

מזכירת לימודי הסמכה אמרה לו (לגרסתו) לתעד את תכנית הלימודים העדכנית שראש המסלול בנה עבורו, אלא שהיא לא תארה לעצמה שהמערער שלח לראש המסלול גיליון ישן ולא עדכן אותו שבגיליון העדכני "נעלמו" מספר לא מבוטל של קורסים ("במיוחד אותם הקורסים שלמדתי במהלך ההליך המשפטי של העבירה הקודמת שנמשך קרוב לשנה") – כלומר, קורסים של שנה שלמה, השנה האחרונה ללימודיו, לא הופיעו בגיליון הציונים העדכני, והמערער לא מצא לנכון לעדכן את ראש המסלול שהוא בנה לו תכנית על סמך גיליון ישן.

המערער מבקש לשכנע אותנו, שהעובדה ששנה שלמה נעלמה מגיליון הציונים שלו לא העלתה אצלו שום סימן שאלה, והוא לכאורה הסתפק באמירתה של מזכירת לימודי הסמכה שעליו לחזור על הקורסים, ולפנות למרצים לבירור האם ברצונם שיחזרו בצורה מלאה, או רק יבצע השלמות או מטלות. טענה זו אינה מתיישבת עם השכל הישר. ברי, כי המערער ידע גם ידע כי הקורסים בוטלו. אם לא עד שלב זה, אז בוודאי בשלב זה, כאשר הבחין שבגיליון העדכני חסרה שנה שלמה, ושוחח על כך עם מזכירת לימודי הסמכה. בלתי מתקבל על הדעת שמזכירת לימודי הסמכה לא הסבירה לו בשלב זה שהקורסים חסרים בשל ביטולם בגזר הדין, אלא רק ציינה כי עליו לחזור עליהם, והוא פשוט קיבל תשובה זו. מדוע לא אמר בשלב זה למזכירת לימודי הסמכה – 'יש כאן טעות, ראש המסלול בנה לי תכנית ולא אמר לי שאני צריך לחזור על הקורסים'?

על אף שהמערער ידע בשלב זה שראש המסלול בנה לו תכנית על בסיס גיליון ישן ושגוי, הוא בחר שלא למלא את חובתו ולא עדכן בכך את ראש המסלול.

לכאורה, בשלב זה היה על המערער לעשות אחד משני דברים (וכך היה פועל אדם סביר): או לפנות לראש המסלול, ולהתנצל על כך ששלח לו גיליון ציונים לא מעודכן (במקרה הטוב בשל חוסר הבנה ובמקרה הרע מתוך כוונה להונות אותו); להודיע לו כי בגיליון העדכני חסרים קורסים של השנה האחרונה ללימודיו, ולבקש ממנו לתקן את תכנית הלימודים בהתאם. או לפנות ללשכת הנשיא ולבקש הבהרה של החנינה. מדוע הסכים לשלם שוב על כ"כ הרבה קורסים חוזרים, אם חשב שהנשיא חנן אותו והוא כבר ריצה את עונשו? האין זה עונש כפול?

המערער בחר מצד אחד להמשיך עם התכנית המקלה שראש המסלול בנה לו על בסיס הגיליון הישן, ומצד שני לפנות למרצים כדי לקבל את הציונים של שנתו האחרונה בחזרה. לראש המסלול הוא לא סיפר שהקורסים חסרים ושהוא פונה למרצים כדי לקבל ציונים של שנה שלמה בחזרה, ולמזכירת לימודי הסמכה, הוא לא סיפר ששלח לראש המסלול גיליון ישן ושהתכנית "העדכנית" שהפקולטה בנתה לו, למעשה אינה עדכנית כלל. המערער נהנה מהאמון ששתי הזרועות הניהוליות נתנו בו, וניצל את חוסר הצלבת המידע ביניהן כדי לפעול בדרך שנראתה לו המהירה ביותר להשגת התעודה הנכספת.

36. לבסוף, והחשוב מכל, המערער עצמו כתב שחור על גבי לבן, בשתי הזדמנויות שונות, כי ידע על ביטול הסמסטר:

א. ראו פנייתו בדוא"ל מיום 10.11.2020 לדיקן לימודי הסמכה, שם כתב כדלקמן (ההדגשות אינן במקור):

"לאחר הפסקת לימודים של חמש שנים שהייתה לי עקב הרחקה מהטכניון שקיבלתי, עקב ביצוע עבירת משמעת. קיבלתי בשנה שעברה חנינה מנשיא הטכניון ואישור חזרה ללמוד בטכניון להמשך סיום התואר בהנדסה אזרחית מסלול תחבורה... וסידרתי את המערכת והצלחתי לצבור כ- 30.0 נק' זכות, ובסך הכל מגיע ל- 119.0 נק' ... אך ישנה סוגייה שתוקעת את ההתקדמות שלי לסיום התואר בצורה תקינה, **בנוסף להרחקה שקיבלתי בטכניון החליטה לבטל עבור את שני הסמסטרים האחרונים שהיו לי בטכניון.**

מצ"ב המייל ששלחתי לעדנה אדלר לפני פתיחת הסמסטר הנוכחי:

... אני צריך את עזרתך בכמה דברים:

1. ישנם כמה קורסים שסיימתי אותם, אבל כבר לא מלמדים אותם או לא ידוע מתי יפתחו.. קורסים שהשגתי בהם ציונים טובים בשנה האחרונה שהייתה לי **וביטלו אותם עבורי**. האם יש אפשרות כלשהי לאשר אותם או להירשם אליהם ולהשיג את הציון שקיבלתי. ...

2. מכיוון שהייתי קפטן נבחרת הטכניון בקטרגל יש לי 7.5 נק' בנבחרת כלומר חסרות לי 2.5 נק' שכבר השלמתי **אך ביטלו 3 נק' שהיו לי בשנה האחרונה**, והבטחת לי כשישבנו בתחילת השנה הקודמת בכך שתאשרי עבורי אותם נק' שהשלמתי ע"י אישור מקצועות העשרה במקום.

...

מקווה שישנה אפשרות כלשהי שתוכל לסייע ולעזור לי בעניין".

הנה כי כן, המערער **מודה שחור על גבי לבן** כי הוא יודע שגזר הדין מ-2014 כלל **שני רכיבי ענישה**: הרחקה לצמיתות **ובנוסף ביטול שני סמסטרים** (הוא לא מתייחס לסמסטר האחרון ללימודיו שכן

בסמסטר זה ממילא לא ניגש לבחינות ולא קיבל ציונים). הוא אף מצטט מייל ששלח למזכירת לימודי הסמכה טרם פתיחת הסמסטר, ובו כתב לה, כי יש קורסים שביטלו עבורו וכבר לא מלמדים אותם (כלומר, הוא לא יכול לחזור עליהם כפי שהבהירה לו שדרוש ולכן הוא בבעיה). ולבסוף הוא מציין כי כבר כשישב עם מזכירת לימודי הסמכה בתחילת השנה הקודמת (כלומר, כאשר חידש את לימודיו), שוחחו על הנקודות שבוטלו.

המערער התייחס לכך בסעיף 9 לטיעונו לעונש (לאחר שניתנה הכרעת הדין של בית הדין קמא): "הבלבול בפנייתי לדיקן הטכניון שזו הייתה הפעם הראשונה בה אני מודה בעניין ביטול הקורסים הוא ממש לא נכון. הפנייה שלי גם לסגן דיקן הפקולטה וגם לדיקן הטכניון ולפני לראש המסלול בפקולטה הייתה לגבי אישור הציון עבור אותם קורסים שבוטלו מהסילבוס ושכבר לא מלמדים בטכניון. ומאחר שאינם מופיעים בגיליון הציונים העדכני שלי למרות שלמדתי אותם בעבר, פניתי לדיקן הטכניון בכדי לסייע לי בעניין ובמידה וישנה אפשרות כלשהי לאשר אותם "קורסים שבוטלו" מהמערכת וכבר לא מלמדים אותם בטכניון בכלל".

ברי כי ההסבר הזה אינו מתיישב עם המשפט הברור כל כך שנכתב לדיקן: "**בנוסף להרחקה שקיבלתי בטכניון החליטה לבטל עבור את שני הסמסטרים האחרונים שהיו לי בטכניון**".

בכל הכבוד, אין הוכחה יותר חותכת ממסמך זה, כדי ללמדנו שהמערער ידע על ביטול הסמסטרים והוא משקר במצח נחושה כאשר הוא טוען שלא ידע על כך.

שוב יאמר, אילו המערער היה פועל בצורה ישרה ואתית, הוא היה פונה לראש המסלול ומבקש ממנו לבנות לו תכנית לימודים לפי הגיליון העדכני. כך הנחתה אותו מזכירת לימודי הסמכה. אלא שהמערער חיפש קיצור דרך ועל כן פנה לדיקן לימודי הסמכה ולמזכירת לימודי הסמכה, כדי להימנע ממצב בו ראש המסלול יבנה לו תכנית שתאריך את דרכו לסיום התואר.

ב. בתאריך 22.2.2021 המערער פנה בדוא"ל לראש המסלול וכתב לו (ההדגשה אינה במקור): "**...הורחקתי לחמש שנים, ולא ידעתי שום דבר לגבי ביטול הקורסים שהיו, עד שחזרתי ללימודים והתחלתי ללמוד בתחילת הסמסטר, ואז פניתי לפקולטה וללימודי הסמכה ולאף אחד לא היו תשובות ברורות או דרך או כתובת כלשהי שאפנה אליה לצורך טיפול בנושא**".

שוב המערער מודה, שחור על גבי לבן, כי עם חזרתו ללימודים נודע לו על ביטול הקורסים. אלא שהוא טוען שאף אחד לא נתן לו תשובות ברורות או כתובת. טענה זו חסרת בסיס. מזכירת לימודי הסמכה אמרה לו לפנות לראש המסלול לבניית תכנית עדכנית. כל שהיה עליו לעשות הוא לשלוח לראש המסלול את הגיליון המעודכן ולהבהיר כי הגיליון הישן ששלח אינו תקף.

37. לאחר הדברים האלה ראש המסלול שב וכותב למערער כי הנושא שלו עבר לטיפול סגן הדיקן ללימודי הסמכה של הפקולטה, פרופ' ברודאי. בשלב זה המערער מרהיב עוז, ושולח לפרופ' ברודאי מייל ביום 23.2.2021 וכותב לו כי הוא מעביר אליו את ההתכתבות האחרונה עם ראש המסלול. אלא שהמייל שהוא מעביר אינו ההתכתבות האחרונה. הוא משמיט את התכתבות מיום 9.2.2021 בה ראש המסלול

כתב לו: "... אני מבין שיש מקצועות שבוטלו לך כחלק מהחלטת בית הדין. זה כמובן מתחייב ולא ניתן לשינוי. חבל שלא את זה ציינת קודם...". הוא אף משמט את התכתובת מיום 22.2.2021 (יום לפני הפניה שלו לפרופ' ברודאי). לא רק שהמערער נמנע ממסירת מידע חיוני, הוא מוסר לפרופ' ברודאי מידע כוזב, בכך שהוא אומר שזו התכתובת האחרונה.

הפניות למרצים

38. בתשובה המערער טוען (סעיפים 8-9) כי לא הובהרה לו כל חובה של חזרה על הקורסים, אלא רק נאמר לו בשיחה חופשית כי עליו לפנות למרצים, ללא הנחיה לגבי אופן הפניה. טענה זו סותרת את הדברים שכתב בעמ' 2 לסיכומיו לבית הדין קמא (וכבר צוטטו לעיל): "...וציינה במפורט שתכנית הלימודים העדכנית שונה מזו שלמדתי קודם לכן וייתכן שהסילבוסים של אותם קורסים השתנו ויהיה צורך בחזרה מלאה על אותם הקורסים. ולכן בכדי לפתור את הסוגיה הזו עליך... ולבדוק מול אותם מרצים של הקורסים שלא מופיעים בגיליון הציונים העדכני במידה ויחייבו אותך בחזרה מלאה על הקורס או השלמה כלשהי או מטלות ספציפיות..." (ההדגשות אינן במקור).

39. למרות הדברים הברורים שהמערער עצמו הצהיר, בחלק מהפניות שלו למרצים הוא כותב דברים הפוכים לחלוטין. ראו למשל שתי פניות מיום 21.7.2020 לשני מרצים שונים (ההדגשות אינן במקור): "כפי שציינתי קודם לכן, למדתי את הקורס מבוא להנדסת הסביבה בסמסטר אביב 2012/2013, מיליתי את כל החובות של הקורס וקיבלתי ציון 95. לפי בקשת הטכניון מכיוון שהייתי בהפסקת לימודים כמה שנים, הייתי צריך להירשם שוב לקורס על מנת שיתעדכן אצלי במערכת. כל מה שצריך לעשות זה להעביר את הציון שיש לי בקורס שוב יחד עם שאר הסטודנטים בסמסטר הנוכחי ובכך זה נקלט שוב במערכת".

וכן: "בהתאם לבקשת הטכניון נרשמתי לקורס מבוא לתכן מיסעות בסמסטר הנוכחי, אותו קורס שלמדתי אצלך מלפני כשש שנים וקיבלתי ציון סופי 63. בגלל הפסקת הלימודים שהייתה לי צריך את האישור שלך לגבי הציון. רק צריך להעביר את הציון הסופי שלי יחד עם שאר הסטודנטים בסמסטר הנוכחי ובכך מתעדכן אצלי במערכת".

לשון הפניות מנוגדת לחלוטין לדברים שהמערער עצמו הצהיר, שמזכירת לימודי הסמכה אמרה לו.

40. בית הדין קמא, ניתח באריכות את שלל הפניות של המערער למרצים השונים. אף לאחר שהניח לטובת המערער מספר הנחות מקלות, הוא קבע כי המערער הציג בפניהם מצג שווא כוזב (סעיפים 28-30 להכרעת הדין).

41. אנו מקבלים באופן מלא את הניתוח של בית הדין קמא בעניין זה, אך למעלה מן הצורך, נדגיש את פנייתו האחרונה של המערער לד"ר צבי בורוביץ:

בתאריך 17.3.2021 מזכירת המסלול העבירה למערער תכנית מעודכנת להשלמת הלימודים לתואר שמיביאה בחשבון את הקורסים שבוטלו בגזר הדין מ-2014, לרבות הקורס "ציוד ושיטות בעבודות עפר" של ד"ר בורוביץ. ארבעה ימים לאחר מכן, המערער פונה למרצה בתזכורת להעביר לו את הציון

במקצוע. המרצה מבקש מהמערער פנייה מהטכניון בעניין, והמערער מעביר לו ביום 7.4.2021 את התכנית שבנה לו ראש המסלול בתאריך 19.9.2019, ולא את התכנית החדשה מיום 17.3.2021. **גם אם נניח שכל פניותיו של המערער למרצים השונים, לאורך כשנה וחצי (החל מספטמבר 2019) נעשו בתום לב מוחלט, הרי שפניה זו לא ניתן לפרש בדרך אחרת מלבד הונאה, מסירת מידע כוזב וניסיון להשיג ציון בדרך לא כשרה.**

42. בטיעוניו לעונש לבית הדין קמא, כתב המערער (בעמ' האחרון), כדלקמן:
"לסיכום:

אכן הייתי צריך לפעול אחרת.

- הייתי צריך לבדוק ולדעת היטב את גזר הדין שקיבלתי, ואת כל ההשלכות שלו להמשך לימודי וסגירת התואר בטכניון.
- הייתי אמור לספר למרצים את כל האמת, על כך שאני חוזר ללימודים לאחר קבלת עונש הרחקה לצמיתות עקב עבירת משמעת אקדמיית.
- היה נכון לשתף את הגורמים הרלוונטיים בפקולטה בכל הפניות למרצים, וכל מה שקשור באישורי הציונים."

טענת "הסיכון הכפול"

43. המערער טען בערעור (סעיפים 29, 32-33), כי "באופן נקמני גרידא" הוא הועמד לדין על "כי פעל בהתאם להחלטה של הנשיא", ו"המדובר לחלוטין באותו עניין". איננו מקבלים טענה זו. בשנת 2014 המערער הועמד לדין על קשירת קשר והונאה בבחינה במבני בטון 1. הקובלנה הנוכחית הוגשה בגין הצגת מצגי שווא, מסירת מידע כוזב, אי מסירת מידע חיוני וניסיון לקבל ציונים בדרך לא כשרה. הנשיא התיר לו לחזור ללימודים. בשלב זה היה עליו למלא אחר הוראות מזכירות לימודי הסמכה והוא בחר שלא לעשות זאת.

טענת ההסתמכות

44. הסתמכות אינה יכולה להטען שעה שהמערער פעל בחוסר ניקיון כפיים, ב"הקטנת ראש", בהצגת תמונה חלקית לפי נוחיותו, במסירת מידע כוזב, או אי מסירת מידע חיוני. המערער אינו זכאי להנות מההפקר (קרי, מהעובדה שלקח לגורמים המוסמכים בטכניון זמן להבין שהוא פועל בדרכים לא כשרות).

טענת הרדיפה האישית

45. בסעיף 37 לערעור טען המערער כי ראש המסלול "התנגד בעבר לחזרתו ללימודים", בשנת 2017. טענה זו משוללת יסוד עובדתי, כפי שהמערער עצמו כתב בעמ' 3 לסיכומיו: "פניתי אליו באופן אישי ביום 05.07.2017 בתקופת ההרחקה שלי, בכדי שיאפשר את חזרתי לטכניון בכך שאין לו מניעה כראש מסלול התחבורה בפקולטה שאמשיך את לימודי, והשיב לי באופן כל כך ברור לאחר שבדק היטב את התיק שלי, "בדקתי את התיק שלך אצלנו. היחידה לא הייתה מעורבת בהפסקת לימודיך. לכן החלטתי שאני לא מעוניין להתערב בנושא זה" (וראו גם סעיף 6 לטיעונים לעונש: "...אך תומר החליט שאינו

מתערב כלל..."). אם כן, המערער הודה שראש המסלול ביקש לא להתערב ולא להביע עמדה, אך בערער נולדה טענה חדשה – שהוא התנגד.

46. בסעיף 39 לערעור המערער טוען כי ראש המסלול "איים עליו במפורש" כי ידאג להרחיק אותו, וכי מדובר בשימוש שאינו ראוי בכוח המשרה ממניעים אישיים. ועוד, כי ראש המסלול "חולל למערער למעשה "רצח אופייני" ויצר נגדו דעה קדומה (סעיף 41). איננו מקבלים טענות אלה. המערער לא הביא ראיה כלשהי לכך שראש המסלול איים עליו. ראש המסלול, בשל תפקידו, מילא את חובתו בהגשת תלונה נגד סטודנט שחשד בו כי פעל בדרכים לא כשרות להשגת ציונים. אילו לראש המסלול היתה דעה קדומה לגבי המערער הוא לא היה נותן בו אמון כששלח לו את גיליון הציונים לראשונה. המערער הוא זה שמנסה להשחיר את ראש המסלול, לטפול בו האשמות, ולהשליך עליו את האחריות להתנהגותו חסרת תום הלב שלו עצמו (לשון ממעיטה ומקלה). מוטב לשלל טענות אלה, שלא היו נטענות ע"י המערער.

47. המערער טוען כי בית הדין קמא קבע את אשמתו "בהסתמך על תחושה בלבד" (סעיף 55 לערעור). אלא שבית הדין קמא כתב הכרעת דין מנומקת ומפורטת. הוא בחן את הראיות הרבות בתיק אחת לאחת, ניתח אותן, הניח הנחות מקלות עם המערער בכל שלב ושלב, ולאחר מכן עבר לשלב הבא. אשמתו של המערער נקבעה על סמך ראיות רבות מאד, בכתב.

48. בסוף התשובה (סעיף 36), המערער כותב כי לא היה לו מניע. אלא שהמניע הוא ברור, כפי שהוא עצמו כתב לראש המסלול במייל מיום 9.2.2021 (ההדגשה אינה במקור):

"**אני כבר עובד בתור מהנדס במשרד תכנון כבישים 7 שנים בהם מתקדם בצורה מדהימה ויש לי תפקיד של ראש צוות תכנון, אך העיכוב בסיום התואר גורם לי לבעיות רציניות מכל הבחינות. אם יש אפשרות כלשהי שתוכל לעזור לי בעניין. במידה ומאשרים עבורי ציונים של קורסים אלו אני מסיים את התואר שלי כבר בסוף השנה הנוכחית, דבר שכל כך קריטי מבחינתי".**

מבחינת המערער, מדובר היה בישורת האחרונה להשגת מבוקשו, והאמצעים כשרים. כמי שנכווה ברותחין היה עליו להיזהר בצוננין. להיות ישר כפלוס. אולם הוא אינו נזהר, אלא משתמש בכל המניפולציות האפשריות כדי להשיג את הנקודות הנכספות, מבלי ללמוד אותן. לכל אחד הוא מספר גרסה אחרת, ובחוסר זהירותו משאיר אחריו עקבות, שחור על גבי לבן, המעידות על גרסאותיו הסותרות, על שקריו ועל ניסיונותיו החוזרים להונות את בעלי התפקידים.

סיכום והכרעה:

49. המערער טען טענות הגנה שונות, שאינן מתיישבות אחת עם השנייה ואינן מתיישבות עם השכל הישר. העדויות וההצהרות שנתן בתיק זה, אינן קוהרנטיות והן סותרות אחת את השנייה, תוך שהוא מסתבך במסכת השקרים של עצמו. על אף כל ההנחות המקלות שבית הדין קמא, וגם אנחנו, הנחנו לטובת הסטודנט, הנרטיב שהוא מנסה לטוות ולשכנע בו את בית הדין, מתנגש בקול תרועה רמה עם הראיות שהותיר אחריו שחור על גבי לבן, שאינן מותירות מקום לספק: מדובר במעשים שנעשו בהוואה ובדרכים בלתי כשרות על מנת להשיג לעצמו יתרון אקדמי, ולסיים את לימודיו באופן לא ישר, בניגוד להנחיות

ברורות של הגורמים המוסמכים בטכניון. זוהי המסקנה היחידה האפשרית מהראיות בתיק זה, ואין לנו ספק לגבי אשמתו של המערער.

50. אף אין לנו ספק כי המערער לא ראוי להמשיך כסטודנט בטכניון ולהימנות עם בוגריו. לאורך למעלה מעשור (החל משנת 2011, ראו סעיף 3 לעיל), המערער התנהל בלימודיו בטכניון באופן לא אתי, מנוגד לכללי המשמעת בפרט, ולכללי המוסר בכלל. הוא לא היטיב את דרכו, ולא הפנים את קוד ההתנהגות המצופה ממנו. הוא קיבל עוד הזדמנות ועוד הזמנות, אך פעם אחר פעם שיחזר את דפוס ההתנהגות חסר היושר. אלה לא סוג האנשים שהטכניון מעוניין להעניק להם תעודת מהנדס. אבוי לנו אם המערער יסטה מדרך הישר באופן כזה, בהיותו מהנדס האחראי לחייהם של אנשים. אבוי לטכניון אם על מצפוננו יהיה אסון כתוצאה ממהנדס שסרח, אשר הטכניון לא השכיל למנוע ממנו אחריות כבדה כזו בדמות תעודת מהנדס. הטכניון מחויב להגן על טוהר התואר שלו, על הסטודנטים.ות שפועלים.ות ביושר ועובדים.ות קשה כדי לזכות בציוניהם, ועל האנשים שהמערער יהיה אחראי על חייהם, בבוא היום, אם יקבל תעודת מהנדס.

51. עוד אין לנו ספק, כי יש לבטל את כל הקורסים שבוטלו בגזר הדין מ-2014, אשר המערער פעל בדרכים לא כשרות כדי להעביר ולקבל את הציונים בהם מבלי ללמוד אותם בפועל.

52. ההתלבטות היחידה שלנו בעניין העונש, היתה לגבי הקורסים האחרים שהמערער למד בשנה"ל תש"ף-תשפ"א (ולא נכשל בהם). מדובר בתשעה קורסים. בית הדין קמא קבע, כי יבוטלו כל הקורסים שהמערער למד החל מסמסטר אביב 2012-2013 (תשע"ג), כולל אלה שלמד לאחר חזרתו ללימודים בשנת 2019 (תש"ף). בית הדין קמא נימק בגזר הדין את הענישה הקשה שגזר על המערער: **"בראייתנו, התנהגותו ומעשיו של הנאשם מהווים הפרה בוטה וסדרתית, לאורך שנים, של הערכים הבסיסיים המצופים מסטודנט בטכניון, אשר נוסחו בבחירות בחזון המוסד ובתקנון המשמעת. ויתרה מכך, בדבריו של הנאשם לא ניכרים כל הפנמה והכרה בחומרת מעשיו, לא כל שכן בפגיעה החמורה של מעשיו בכבודו של הטכניון. וזאת, חרף תמרורי האזהרה החמורים אשר הוצבו בפניו פעם אחר פעם. ... התנהגותו ומעשיו של הנאשם מביישים את הטכניון והוא אינו ראוי להמשיך את לימודיו במוסד".**

53. ההלכה המשפטית אשר אומצה גם בערכאות משמעתיות, קובעת שלא בנקל תתערב ערכאת ערעור בגזר דין של הערכאה שמתחתיה. היא תעשה כן רק במקרים חריגים בהם נמצאה טעות היורדת לשורשו של עניין, או כאשר העונש סוטה מהעונש הראוי באופן בלתי סביר.

יפים לעניין זה הדברים שנכתבו ע"י כב' השופט סולברג, בע"פ 248/18 גבאי נ' מדינת ישראל (פורסם בנבו, 2.7.2018), בסעיף 9 לפסק הדין:

"הלכה פסוקה היא שערכאת הערעור אינה גוזרת מחדש את דינו של מערער, ואינה נוטה להתערב בעונש שנגזר על-ידי הערכאה הדיונית, זולת בניסבות חריגות שבהן נפלה טעות מהותית בגזר הדין, או במקרה שבו העונש חורג באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנוהגת (ע"פ 3091/18 טרייגר נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 11 וההפניות שם(29.1.2009))."

בית הדין לערעורים – משמעת סטודנטים, הטכניון

54. אנו סבורים כי העונש שגזר בית הדין קמא בהחלט מצוי במתחם הסבירות. ויובהר, כי לא זכור לנו מקרה בו סטודנט הוזהר פעמים רבות כל כך ושב לסורו. סיכומו של דבר, לא מצאנו סיבה להתערב בפסק דינו של בית הדין קמא.

55. אשר על כן, החלטנו פה אחד לדחות את הערעור. ההרשעה והעונשים שהשית בית הדין קמא עומדים בעינם.

56. למען הסר ספק העונשים שנגזרו על המערער הם כדלקמן:

א. הרחקה לצמיתות מלימודים בטכניון, לפי סעיף 12.8 לתקנון.

ב. ביטול כל הקורסים שהמערער למד החל מסמסטר אביב בשנה"ל 2012/13 (תשע"ג), כולל אלה שלמד לאחר חזרתו ללימודים בשנת 2019, לפי סעיף 12.6 לתקנון.

57. מזכירות לימודי הסמכה תנפיק למערער גיליון ציונים מעודכן להחלטה זו, בו מופיעים רק הקורסים מסמסטר אביב 2009/10 (תש"ע) עד סמסטר חורף 2012/13 (תשע"ג). המערער אינו רשאי להציג כל גיליון ישן אחר מטעם הטכניון, שכן גיליון כזה אינו תקף.

שופט סטודנט ר.ע.ב

פרופ' יעל אלואיל

פרופ' ברוך סולל